

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Lutgardiscollege te OUDERGEM

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Instellingsnummer	32094
Instelling	Lutgardiscollege
Directeur	Sabine Verheyden
Adres	Zandgroeflaan 2 - 1160 OUDERGEM
Telefoon	02-672.38.67
Fax	02-679.06.10
E-mail	info@lutgardiscollege.be
Website	http://www.lutgardiscollege.be
Bestuur van de instelling	VZW Lutgardisscholen-Brussel
Adres	Zandgroeflaan 2 - 1160 OUDERGEM
Scholengemeenschap	SGKSO Sint-Gorik Brussel
Adres	Landsroemlaan 126 - 1083 GANSHOREN
CLB	Vrij CLB Pieter Breughel
Adres	Opzichterstraat 84 - 1080 SINT-JANS-MOLENBEEK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	07-01-2014, 08-01-2014, 09-01-2014, 10-01-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	10-01-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	11-02-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Jos Vermijl
Teamleden	Erik De Bou, Chris Van Woensel, Veerle Vonderlynck
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Wiskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan 2009/7841/003) en de tweede graad aso in de studierichtingen Economie, Latijn en Wetenschappen (leerplan 2002/0279/047).....	8
3.1.1.2 Lichamelijke opvoeding in de tweede graad aso in de studierichtingen Economie, Latijn en Wetenschappen (leerplan 2010/022) en in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-moderne talen, Economie-wiskunde, Latijn-moderne talen, Latijn-wiskunde, Moderne talen-wetenschappen, Wetenschappen-wiskunde (leerplan 2008/039).....	12
3.1.1.3 Engels in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen (leerplan 2006/0279/41)	13
3.1.1.4 Frans in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen (leerplan 2006/0279/005)	15
3.1.1.5 Biologie in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-wiskunde, Latijn-wiskunde, Moderne talen-wetenschappen, Wetenschappen-wiskunde (leerplannen 2006/0279/034 en 2006/0279/035)	17
3.1.1.6 Natuurwetenschappen in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen (leerplan 2006/0279/012)	18
3.1.1.7 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET).....	19
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	20
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	21
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	21
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	22
4.1 Leerbegeleiding	22
4.2 Evaluatiepraktijk.....	23
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	26
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	28
6.1 Wat doet de school goed?.....	28
6.2 Wat kan de school verbeteren?	28
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	29
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	30
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	30

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.

De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Lutgardiscollege is een kleine Nederlandstalige school in Brussel. Ze behoort tot de scholengemeenschap Sint-Gorik Brussel. Het leerlingenpubliek bestaat uit Nederlandstaligen uit Brussel en uit de rand rond Brussel, uit Franstaligen die bewust voor het Nederlandstalig onderwijs kiezen en uit kinderen uit taalgemengde en anderstalige gezinnen. De school wordt geconfronteerd met een mix van leerlingen met een eigen verleden, een eigen levensbeschouwing, een eigen culturele rijkdom, maar ook met eigen problemen. De school heeft een reputatie van een zorgschool met veel aandacht voor de socio-emotionele begeleiding. De stempel van de Champagnatpedagogiek en van de Broeders Maristen is herkenbaar. Mede daardoor groeit het aantal zorgleerlingen jaar na jaar. Hierdoor staat het evenwicht tussen leezorg en leerplangerichtheid onder druk.

De school organiseert een A-stroom waarin ze de leerlingen breed wil vormen en oriënteren voor hun verdere schoolloopbaan en een aso-studieaanbod dat voorbereidt op voortstuderen in het hoger onderwijs. Er werden de voorbije vijf schooljaren minder A-attesten gegeven dan in de referentiescholen. Het aantal B-attesten neemt jaar na jaar toe. Het studiesucces van de leerlingen in het hoger onderwijs komt voor de professionele bacheloropleidingen overeen met de resultaten in de referentiescholen. Voor de academische bacheloropleidingen ligt het studiesucces gemiddeld verschillende procentpunten lager dan in de referentiescholen. In het vervolgonderwijs scoren de afgestudeerden uit Economie-moderne talen, Economie-wiskunde, Latijn-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen overwegend zwak. De leerlingen uit Latijn-wiskunde en Wetenschappen-wiskunde hebben vergelijkbare scores als de referentiegroepen.

De voorbije jaren waren er verschillende interne conflicten omwille van diverse redenen. Hierdoor was er sprake van een vorm van verzuring en een binding met het schoolgebeuren met twee, soms tegengestelde, versnellingen. Mede als gevolg hiervan zijn er drie directiewissels geweest, was er personeelsverloop en hebben een aantal ouders en leerlingen het vertrouwen in de school verloren waardoor het leerlingenaantal is gedaald.

De huidige directie heeft samen met de aftredende directie binnen deze moeilijke situatie op enkele maanden tijd al veel werk verricht om de school een nieuwe doorstart te geven. Men heeft de situatie met inbreng van alle betrokkenen in kaart gebracht. Op basis van een sterkte-zwakke analyse, de werkpunten in het vorige doorlichtingsverslag en een projectie van de huidige situatie op onderwijswetgeving, de eisen in de leerplannen en de verwachtingen van het schoolbestuur werd een gedetailleerd prioriteitenplan opgesteld dat als referentiekader moet dienen voor het beleid. De volgende uitdaging voor de school is de uitvoering, de controle en de opvolging van de beleidsafspraken en de kwaliteitszorg in de lespraktijk.

De school, die sinds een aantal jaren geconfronteerd wordt met een stijgende groep leerlingen met een thuistaal anders dan het Nederlands, verwacht van alle leerlingen respect en aandacht voor de Nederlandse taal, de Vlaamse Gemeenschap en de Nederlandstalige cultuur. Een gestructureerd talenbeleid op schoolniveau is opgestart in 2012 – 2013 met ondersteuning van BROSO (Brussels ondersteuningscentrum voor secundair onderwijs).

De ICT-integratie verloopt in verschillende vakken niet zoals verwacht in de leerplannen. Enerzijds is er onvoldoende leerplangerichtheid rond deze materie. Anderzijds is het computerpark niet optimaal om een vlotte ICT-integratie te realiseren. Er zijn recent aanpassingen uitgevoerd, maar het rendement is er nog niet.

Het erkenningsonderzoek heeft uitgewezen dat in de doorgelichte vakken de leerplannen voldoende worden gerealiseerd voor biologie, Frans en lichamelijke opvoeding. De onderwijsdoelstellingen worden in onvoldoende mate gerealiseerd voor wiskunde in de eerste en de tweede graad, voor Engels in de derde graad in de pool moderne talen en voor natuurwetenschappen in Economie-moderne talen en Latijn-moderne talen. Deze tekorten geven aanleiding tot een in de tijd beperkt gunstig advies en worden door de inspectie opgevolgd.

De leerbegeleiding (zie §4.1) is nog niet gekaderd in een globale visie met duidelijke concrete doelen en afspraken. Hierdoor mist de uitvoering van de leerbegeleiding voldoende gelijkgerichtheid, continuïteit en rendement. Ze focust zich vooral op de begeleiding en de opvolging van leerproblemen en -stoornissen. Er is een wekelijks lesuur leerbegeleiding in de eerste graad. De school begeleidt de leerlingen bij ondermeer het wegwerken van taalachterstanden en het studeren na schooltijd. De ondersteuning hierbij is relatief goed uitgebouwd ondermeer door screenings door graadcoördinatoren, voldoende portretterende en begeleidende klassenraden en het digitaal in kaart brengen van de remediëringsacties.

De evaluatiepraktijk (zie §4.2) wordt recentelijk aangestuurd op basis van een visietekst, een beleidsplan en werkplannen of afspraken. De leraren worden aangespoord om hun evaluatie op de leerplandoelstellingen te focussen. De schoolleiding gaat ervan uit dat evaluatie deel uitmaakt van het leerproces en stuurt aan op het geven van feedback rond kennis, vaardigheden en vakgerichte attitudes. Uit de vakkendoorlichtingen blijkt dat het inlossen van deze verwachtingen en de kwaliteit van de evaluatie leraarafhankelijk is. De deliberatiepraktijk is op zich prospectief, maar de motivering van de B- en C-attesten zijn nog niet optimaal. Hierdoor geeft men sommige leerlingen bij de overstap naar een volgend leerjaar vage toekomstperspectieven of overschatten leerlingen zichzelf.

De onderwijsinspectie onderzoekt de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) aan de hand van een vragenlijst. We hechten veel belang aan het systematische opsporen en daadkrachtig beheersen van tekorten. Hiervoor steunen we op de resultaten van controles en analyses waarover de onderwijsinstelling beschikt omdat ze in dit verband aan federale en aanverwante Vlaamse regelgeving moet voldoen. De onderwijsinspectie doet echter geen uitspraak over de naleving van federale wetgeving en niet-onderwijsregelgeving.

De controle van BVH heeft geleid tot een gunstig advies voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De aanpak is een voorbeeld van goede praktijk. Deze situatie werkt bevorderlijk voor het bereiken van de onderwijsdoelstellingen.

De school staat voor de uitdaging om vanuit een perspectief van open communicatie het debat over enkele fundamentele kwaliteitsvol onderwijs te voeren. Het kwaliteitsonderzoek van de processen en het algemeen beleid tonen aan dat het onderwijskundig beleid de voorbije jaren door een samenspel van factoren te weinig doelgerichte aandacht heeft gekregen. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat niet alle vakken voldoen aan de verwachtingen van de overheid. Daarom sluit de inspectie de doorlichting af met een gunstig advies beperkt tot drie schooljaren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	wiskunde	
Graad 1 Latijn	wiskunde	
Graad 1 Moderne wetenschappen	wiskunde	
Graad 2 ASO Economie	lichamelijke opvoeding, wiskunde	
Graad 2 ASO Latijn	lichamelijke opvoeding, wiskunde	
Graad 2 ASO Wetenschappen	lichamelijke opvoeding, wiskunde	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	Engels, Frans, lichamelijke opvoeding, natuurwetenschappen	Engels, Frans
Graad 3 ASO Economie-wiskunde	biologie, lichamelijke opvoeding	
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	Engels, Frans, lichamelijke opvoeding, natuurwetenschappen	Engels, Frans
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	biologie, lichamelijke opvoeding	
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	biologie, Engels, Frans, lichamelijke opvoeding	Engels, Frans
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	biologie, lichamelijke opvoeding	

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Wiskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan 2009/7841/003) en de tweede graad aso in de studierichtingen Economie, Latijn en Wetenschappen (leerplan 2002/0279/047)

Voldoet niet

De leerplanrealisatie voor wiskunde is niet volledig. De evaluatie is transparant, maar niet voldoende representatief voor de leerplandoelen omwille van hiaten in de leerplanrealisatie. De meerderheid van de leerlingen haalt zwakke resultaten. De leerbegeleiding is overwegend curatief.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerlingen scoren zwak voor wiskunde met in sommige klassen verschillende jaaronvoldoendes. Uit de leerlingenrapporten en uit de verslagen van de klassenraden blijkt dat een aantal leerlingen de adviezen en de bijsturingen van de leraren onvoldoende ernstig nemen. Zo ontstaan er extra hiaten in de basiskennis voor wiskunde. Deze situatie heeft een negatieve invloed op het leerrendement van de leerling, de realisatie van het leerplan en soms de draagkracht van de betrokken leraren.

Door een samenspel van factoren was vorig schooljaar zowel in de eerste graad als in de tweede graad de leerplanrealisatie onvolledig. Uit de inputgegevens en de commentaren op rapporten en klassenraden blijkt enerzijds dat de vakgroep geconfronteerd wordt met een relatief zwakke instroom en leerlingen met een tanende studiemotivatie. Anderzijds trapt men in de valkuil om de leezorg en de leerboekgerichtheid onbewust te laten overheersen op de leerplangerichtheid. In de eerste graad worden in de beide leerjaren de eindtermen en de leerplandoelstellingen van het graadleerplan in de basisvorming in onvoldoende mate gerealiseerd. Er zijn hiaten rond 'de eigenschappen van ruimtelijke en vlakke figuren' en de aanverwante doelstellingen rond 'problemen aanpakken' en 'eigenschappen onderzoeken en bewijzen' (doelstellingen M51, M52, M53, M54, M55, M56) en rond 'vormkenmerken van ruimtelijke figuren' (doelstellingen M26, M27, M28).

In de tweede graad worden in de beide leerjaren de eindtermen en de leerplandoelstellingen van het graadleerplan in de basisvorming in onvoldoende mate gerealiseerd. De tekorten situeren zich in II, 1 binnen het programma van leerweg 4 rond 'stelsels van vergelijkingen' (A49, A50, A51, A52), 'ongelijkheden in IR' (G31, G32, F44) en 'toepassingen in de ruimte' (M19, M20, M21). In de studierichtingen die leerweg 5 volgen, werden een aantal doelen niet gerealiseerd rond 'vectoren' (A60), 'statistiek' (S62 t.e.m. S69), 'de cirkel' (M3, M4, M7) en 'ruimtemeetkunde' (M13, M14, M15, M16).

De leerplannen in de eerste en de tweede graad stellen dat een aantal begrippen, rekenregels en eigenschappen tot de parate kennis van de leerlingen behoren om flexibel te kunnen rekenen. Deze parate kennis is bij een meerderheid van de leerlingen ontoereikend. Dit heeft een negatieve invloed op het lestempo, op het inzichtelijk werken en op de leerplanrealisatie.

Het pedagogisch project van de school verwacht dat de vakgroep inzet op competentieontwikkeling. Ook de leerplannen verwachten dat naast kennis gewerkt wordt aan de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes. De inlossing van deze verwachtingen staat onder druk omdat de klemtoon overwegend ligt op

de ontwikkeling van kennis en rekenvaardigheden. De andere vakgebonden vaardigheden (denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheden, wiskundige taalvaardigheden) komen minder uitdrukkelijk aan bod. Dit hindert een vlotte transfer van de verworven kennis en vaardigheden naar het volgende leerjaar, naar andere vakdisciplines of naar het vervolgonderwijs. Aanvullend is de vakgroep zoekende om de vakgerichte attitudes met meer rendement na te streven.

De integratie van ICT is leraargebonden. Voor de inschakeling van het digitaal platform als leerplatform in het onderwijsleerproces is nog een lange weg te gaan.

Het taalgebruik van de leraren is verzorgd. De aandacht voor de instructietaal is goed. Het taalgebruik van de leerlingen is, afhankelijk van de waakzaamheid van de leraar, geregeld Frans gekleurd. Het verwoorden van de oplossingsstrategieën door de leerlingen is leraargebonden en varieert van zelden of nooit tot op regelde basis.

Om de eigen onderwijskwaliteit te toetsen en de leerlingen te enthousiasmeren voor de wiskunde neemt de school deel aan externe evaluatiemomenten (olympiades, peilingen). De resultaten van de peilingsproeven wiskunde in Vlaanderen hebben aanleiding gegeven tot een discussie over de eigen onderwijskwaliteit.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De minimale didactische uitrusting beantwoordt aan de vereisten van het leerplan. De configuratie van het computerpark was vorig schooljaar niet optimaal om ICT-integratie zowel op lerarenniveau als op leerlingenniveau te ondersteunen. Ondertussen zijn een aantal bijstellingen uitgevoerd. De orde in de leslokalen is onvoldoende. De leslokalen ogen overwegend rommelig wat een rem zet op een adequate studiemotivatie en het onderwijzen in een krachtige leeromgeving. De leefregel van de school 'Iedere dag ruimen we samen de klas op voor de volgende dag om 15u55.' in de onthaalbrochure wordt niet toegepast of afgedwongen.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De meerderheid van de leerlingen in 1A start met zwakke resultaten. Naarmate de leerlingen in een hoger leerjaar zitten dalen de resultaten en sporen het jaargemiddelde en de mediaan van de resultaten minder en minder met de resultaten in de andere vakken. In de tweede graad liggen deze centrummaten soms tot tien procentpunten onder de resultaten voor de andere vakken. Als een leerling tekorten heeft voor wiskunde, dan heeft deze meestal ook tekorten voor andere vakken. De resultaten op de examens liggen de voorbije twee schooljaren vooral in I, 2 en II, 2 lager dan de resultaten voor dagelijks werk. De spreiding van de resultaten binnen elke klas is overwegend groot. In de tweede graad blijkt de inhoud van leerweg 5 voor een grote groep leerlingen te moeilijk. Voor een meerderheid van de leerlingen uit Economie is ook leerweg 4 te hoog gegrepen. Voor een grote groep leerlingen is de beheersing van de cluster van minimumdoelstellingen en basisdoelstellingen veeleer beperkt tot onvoldoende. De evaluatiepraktijk bevat overwegend positieve kenmerken. Omwille van de veeleer zwakke input besteedt de vakgroep ongeveer 90% aan het niveau basis plus elementair samen. Hiermee beantwoordt de vakgroep in de evaluatie aan de verwachtingen van het leerplan rond de tijdsbesteding aan de verschillende clusters van doelstellingen (basisniveau en elementair niveau samen voor minimaal 70 %). De voorschriften van het leerplan rond de tijdsbesteding aan getallenleer/meetkunde wordt goed opgevolgd. De examens bevatten een transparante puntenverdeling en verbeterersleutels. De vraagstelling is degelijk en de normering voldoet.

De evaluatiepraktijk bevat ook enkele knelpunten. De evaluatie is onvoldoende representatief voor de leerplandoelen omwille van hiaten in de leerplanrealisatie. De examens zijn soms volumineus met een overwicht aan opgaven rond rekenvaardigheden. Door het hergebruik van examenreeksen komt de betrouwbaarheid van de evaluatie in het gedrang. De verwachting in de leerplannen om parate kennis geregeld in de loop van het jaar als paraat te toetsen, wordt onvoldoende ingewilligd.

Hoewel de eindtermen (ET) en de leerplannen naast kennis ook vakgebonden vaardigheden en attitudes benadrukken (A-stroom: ET 41-47, aso: ET 1-14) wordt over het beheersen van deze minimumdoelen weinig of geen schriftelijke communicatie gevoerd naar de leerlingen. De studiemotivatie en het doorzettingsvermogen worden hierdoor onvoldoende geprikkeld.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De leerbegeleiding bevat overwegend positieve kenmerken, maar ook een aantal knelpunten.

De leerlingen worden met veel aandacht als persoon benaderd. De zorgbreedte van de leraren voor de relatief grote groep leerlingen met leerachterstand uit zich positief in inhaallessen of het geven van extra taken. Eventuele leerstoornissen worden aangepakt met STICORDI-maatregelen (stimuleren, compenseren, relativeren, remediëren en dispensereren). De nadruk bij de leerbegeleiding ligt vooral op het bijsturen of remediëren van vastgestelde tekorten. Binnen de preventieve maatregelen wordt te weinig ingezet op de responsabilisering van de leerlingen. Dit is naast ondermeer de zwakke studiemotivatie of verkeerde leerstrategieën een mogelijke verklaring van de tegenstelling tussen enerzijds de intensieve inzet van de vakgroep rond remediëring en anderzijds de brede spreiding van de leerlingenresultaten en het soms zwakke studierendement.

Bij de start van het schooljaar wordt in het eerste jaar van de eerste graad met ondersteuning vanuit BROSO (Brussels ondersteuningscentrum voor secundair onderwijs) een begintoets afgenomen. Dit resulteert in voorstellen tot bijsturing op klasniveau en individueel niveau.

De school is in het tutoringproject BRUTUS (BRUsselse TUtoren voor Scholieren) gestapt. Dit project kent bij de leerlingen voor wiskunde veel succes. Maar de leerlingen hebben een dermate groot vertrouwen in deze ondersteuning dat ze verwachten dat de studieproblemen weggewerkt worden binnen BRUTUS. Sommigen komen zelfs niet meer naar de georganiseerde inhaallessen van de leraren.

Als voorbereiding op de examens krijgen de leerlingen een gedetailleerd overzicht van de leerstof waarbij de leerplandoelen in leerlingentaal worden geformuleerd en opgedeeld in kennen en kunnen. Voor elke leerling die op het semestertotaal minder dan 40% van de punten behaalt, wordt een vakrapport opgesteld. Dit zijn voorbeelden van goede praktijk. Op de examens worden de leerlingen uitgedaagd om hun leerattitude te evalueren. Sommige leraren maken een gedetailleerde analyse van de resultaten en formuleren aandachtspunten voor het volgende semester. Deze kwaliteitsvolle aanpak is echter leraargebonden.

De agenda's worden gecontroleerd door de klastitularis, maar niet door de vaktitularis. Een aantal leerlingenagenda's en leerlingencursussen is onvolledig of slordig. De mogelijkheid in de agenda's om de 'studieplanning' te ondersteunen, wordt zelden benut. Dit toont aan dat er nog een weg af te leggen is rond het nastreven van de leerattitudes.

De leefregel van de school 'Iedere dag ruimen we samen de klas op voor de volgende dag om 15u55.' in de onthaalbrochure wordt niet toegepast of afgedwongen.

Sociale en emotionele begeleiding

*Curatief
Preventief*

De vakgroep wordt geconfronteerd met heterogene groepen van leerlingen met een eigen verleden, een eigen levensbeschouwing, een eigen culturele rijkdom, maar ook met eigen problemen. De socio-emotionele begeleiding uit zich in een grote zorg voor het welzijn van de leerlingen en aandacht voor hun specifieke noden.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

Kenmerkend voor de vakgroep wiskunde is vooral de zorg voor elke individuele leerling en de bereidheid om op basis van interne of externe evaluaties het onderwijsproces bij te sturen. Er zijn nog groeimogelijkheden om de vakgroepwerking aan te wenden als hefboom voor kwaliteitsverbetering rond de leerplanrealisatie, de evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding. Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting hebben leraren uit de vakgroep vakgerichte en algemeen pedagogische nascholingen gevolgd. Soms doet men beroep op de pedagogische begeleiding. Het klasmanagement binnen de vakgroep varieert van overwegend doelgericht en motiverend tot soms veeleer nonchalant. Dit heeft voor het ene een positieve en voor het andere een negatieve invloed op de kwaliteit van de lessen en de verwachtingen in de leerplannen.

Onderwijsorganisatie

Organisatie curriculum

In de tweede graad wordt wiskunde in de studierichtingen Economie en Latijn aangeboden met een gedifferentieerd aantal lestijden op basis van leerweg 4 en leerweg 5 in het leerplan. De leerplanmaker stelt echter via verschillende communicatiekanalen voor om in de studierichting Economie leerweg 4 te volgen in vier wekelijkse lestijden en in de studierichting Latijn leerweg 5 te volgen in vijf wekelijkse lestijden. De school geeft aan dat ze met haar keuze voor leerweg 5 een betere aansluiting met de pool wiskunde wil verzekeren. Maar de eindtermen en de verwante leerplandoelen die opgenomen zijn in 'leerweg 4' volstaan om de aansluiting met elke studierichting in de derde graad te garanderen. Hierdoor biedt de school voor eenzelfde structuuronderdeel twee verschillende inhouden aan. In de officiële documenten (notulen van de delibererende klassenraad, adviezen, rapporten] werden tot heden geen conflicten hieromtrent vastgesteld. Toch blijkt uit de jaarresultaten voor wiskunde dat het programma van leerweg 5 voor een grote groep leerlingen te hoog gegrepen is en dat adviezen van de klassenraad rond wiskunde door de betrokken leerlingen en ouders onvoldoende worden opgevolgd.

3.1.1.2 Lichamelijke opvoeding in de tweede graad aso in de studierichtingen Economie, Latijn en Wetenschappen (leerplan 2010/022) en in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-moderne talen, Economie-wiskunde, Latijn-moderne talen, Latijn-wiskunde, Moderne talen-wetenschappen, Wetenschappen-wiskunde (leerplan 2008/039)

Voldoet

De leerlingen bereiken in voldoende mate de leerplandoelen. De evaluatiepraktijk is valide. De uitrusting van de school voldoet voor het realiseren van alle leerplandoelen

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leerlingen scoren goed voor lichamelijke opvoeding op basis van permanente evaluatie. De meeste leerplandoelen komen met voldoende diepgang aan bod. Er zijn echter nog enkele werkpunten. In het onderwijsaanbod gaat er veel aandacht naar de traditionele doel- en terugslagspelen. Hierdoor krijgen enkele klassengroepen bepaalde leerinhouden kortstondig aangeboden, ten koste van de diepgang en het rendement van het leerproces. Dit is onder meer het geval voor dans en expressie en atletiek (hoog- en verspringen, kogelstoten) en CPR in de derde graad.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De persoonsgebonden leerinhouden zoals rollen vervullen, samenspelen, leiding nemen en geven, overleggen en kiezen komen niet expliciet aan bod. De leerlingen bereiken ze niet via een systematische leerlijn. De vakgroep gaat ervan uit dat leerlingen die impliciet en vanzelfsprekend bereiken doorheen het curriculum. De planningsdocumenten zijn verzorgd en geënt op het raamplan voor lichamelijke opvoeding. De school beschikt over voldoende sportinfrastructuur en leermiddelen om de leerplandoelen te realiseren. De planning van de uren lichamelijke opvoeding in het lesrooster van een aantal klassen kan efficiënter en zou op die manier bijdragen tot een optimale realisatie van de verschillende leerplandoelen. De school is er zich van bewust dat blokuren in de eerste graad voor zwemmen aangewezen zouden zijn. De leerlingen krijgen geen kansen om ICT te gebruiken als ondersteuning van hun leerproces.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leraren beschikken over evaluatiedoelen en -criteria voor de motorische competentie. Voor de competenties in verband met een gezonde en veilige levensstijl en het zelfconcept en sociaal functioneren ontbreken ze echter, wat de transparantie van de evaluatie en rapportering sterk vermindert. De leraren communiceren deze informatie mondeling, voorafgaand aan de evaluatie, aan de leerlingen. De leerlingen hebben meestal een duidelijk beeld van de verschillende onderdelen van de evaluatie. De leraren passen verschillende evaluatievormen toe, zoals peer- en zelfevaluatie.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De remediëring bestaat uit het onmiddellijk bijsturen van de leerlingen tijdens de lessen. Een structurele remediëring ontbreekt. De leraren vullen vakrapporten in bij een onvoldoende en noteren daarbij onderbouwde feedback. Uit de doorlichting blijkt dat de school weinig deelneemt aan sportieve extra-muros activiteiten en competities. Op de school zelf zijn er mogelijkheden tot extra sporten in de pauzes.
Deskundigheidsbevordering	De leraren volgen beperkt vakgerichte nascholing. De vakgroep pleegt regelmatig formeel en informeel overleg over voornamelijk organisatorische onderwerpen.

3.1.1.3 Engels in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen (leerplan 2006/0279/41)

Voldoet niet

De leerplanrealisatie vertoont hiaten. Het beheersingsniveau stemt niet overeen met de vereisten van het leerplan. De evaluatie is niet representatief noch transparant.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Op basis van de beschikbare documenten stelt de inspectie vast dat er hiaten zijn in het onderwijsaanbod. Het beheersingsniveau komt onvoldoende tegemoet aan wat de leerplandoelstellingen vragen. Op een enkele lesgroep na, zijn er weinig onvoldoendes op jaarbasis.

Het onderzoek is gericht op de realisatie van de basisvorming en het specifieke gedeelte van het vak Engels. Noch voor de basisvorming noch voor de specifieke vorming wordt gewerkt vanuit de doelstellingen die het leerplan vooropstelt. De planning van de leerstof gebeurt op basis van het leerboek en concentreert zich op leerinhouden in plaats van leerplandoelstellingen. Extra materiaal vult het leerboek aan, maar wordt niet verbonden met de leerplandoelstellingen.

Er is onvoldoende variatie in tekstsoorten. Vooral literair-artistieke, narratieve en informatieve teksten komen voor. Er worden weinig of geen argumentatieve en prescriptieve teksten aangeboden. Er is weinig aandacht voor lees- en luisterstrategieën (doel bepalen, tekstsoort herkennen, hypothesen formuleren, ...). Bij spreek- en gespreksvaardigheid domineren presentaties en komen rechtstreekse gesprekken (o.a. telefoongesprekken ET 24) te weinig aan bod. Uit de notities van de leerlingen kan bovendien niet afgeleid worden op welke manier deze presentaties voorbereid en gebracht worden, noch welke doelstellingen hierdoor gerealiseerd worden. Tijdens de bijgewoonde lessen is het gebruik van de doeltaal op leerlingenniveau veeleer beperkt.

In het leerlingenwerkboek werden het jaar voor de doorlichting vaardigheidsgerichte opdrachten meestal niet ingevuld. Zo blijft het onduidelijk of de leerlingen ET 1,2 en 3 voor luisteren, ET 10, 11 en 12 voor lezen ingeoeft hebben. Bij schrijfvaardigheid komen brief en e-mail (ET 34) niet voor. Er is ook weinig of geen aandacht voor het schrijfproces en de didactische ondersteuning ervan (opstellen van een schrijfplan, herschrijven en herformuleren van teksten, ...).

Door haar deelname aan internationale projecten, creëert de school kansen om leerlingen in contact te brengen met levensechte taalsituaties. Het vak Engels heeft een actieve inbreng in de voorbereiding en de uitvoering van deze internationale projecten maar in de leerlingdocumenten zijn hiervan geen sporen te vinden.

In de planning voor Engels ontbreekt elke verwijzing naar de specifieke eindtermen voor de pool Moderne talen. Toch kwamen een aantal specifieke eindtermen (SET), die het leerplan toewijst aan het vak Engels, aan bod met uitzondering van SET 5 en 12. Zo worden de SET met betrekking tot cultuur voldoende gerealiseerd. Wat de onderzoekscompetentie betreft, voldoet de realisatie niet. Er zijn geen afspraken in de vakgroep Engels over invulling, methodische aanpak en de evaluatie ervan. De leerlingen worden aangespoord om informatie te ordenen en te bewerken maar de onderzoeksopdracht, die zij in verband daarmee opgegeven krijgen, is vaag en onvoldoende uitgewerkt. De verschillende fasen van onderzoek weerspiegelen zich niet in de leerlingdocumenten. Het confronteren van onderzoeksresultaten en conclusies met andere standpunten (SET 18), wordt te weinig opgenomen

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Er zijn voldoende leermiddelen beschikbaar voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. Woordenboeken en naslagwerken zijn beschikbaar in de schoolbibliotheek. Er zijn voldoende Cd-spelers voorhanden. De meeste lokalen zijn uitgerust met een lerarencomputer met internetverbinding en beamer. Verder kan de vakgroep via reservatie beschikken over een computerlokaal. ICT wordt leraarafhankelijk ingeschakeld in het onderwijsleerproces. De lokalen waar de lessen doorgaan, maken veeleer een kale indruk en fungeren niet als een krachtige leeromgeving.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	In tegenstelling tot scholen in een Nederlandstalige context liggen de gemiddelden voor Engels enkele procenten lager dan voor Frans. De leerlingenresultaten voldoen, maar zijn soms gebaseerd op een te beperkte evaluatie. De school kan van een aantal vaardigheden niet de nodige verantwoordingsstukken voorleggen. Spreek-, luister-, lees- en schrijfvaardigheid worden leraargebonden met een onvoldoende frequentie getoetst tijdens het schooljaar. Voor schrijven, spreken en luisteren zijn dit de enige resultaten, aangezien in de examens alleen kennis en luistervaardigheid geëvalueerd worden. Door het ontbreken van vakafspraken zijn er verschillen in vele aspecten van de evaluatiepraktijk in de derde graad: puntenverdeling, het gebruik van objectiverende criteria, wanneer welke vaardigheid geëvalueerd wordt en hoe.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De evaluatie overstijgt bovendien te weinig het reproductieniveau. Dit manifesteert zich in contextloze oefeningen en woordenschattesten. Het gebruik van het Nederlands in sommige toetsitems is contradictorisch met het beheersingsniveau dat het leerplan vooropstelt voor de pool moderne talen. De opdrachten bevatten geen evaluatiecriteria die voldoende gekoppeld zijn aan eindtermen of leerplandoelstellingen. Een evaluatie van de vakgebonden attitudes is nog niet aan de orde. De leerbegeleiding ligt in handen van de individuele leraar. De instroom van de school (leerlingen met Franstalig achtergrond) en laattijdig instromen in pool moderne talen brengt extra uitdagingen mee voor de leerbegeleiding en stelt hoge eisen aan de vakgroep Engels. De vakgroep is daar nog zoekende. Op vrijwillige basis worden leerlingen individueel geremedieerd tijdens de middagpauze. Er zijn initiatieven die de leerautonomie stimuleren zoals het gebruik van webquests, maar deze vormen van begeleid zelfstandig leren blijven beperkt.

Deskundigheidsbevordering Voor de twee jaren, die voorafgaan aan de doorlichting, staan geen bijscholingen geregistreerd voor het vak Engels basisvorming en/of specifieke vorming. Wisseling in opdrachten omwille van allerlei factoren resulteerde in een verloren gaan van samenhang en continuïteit in het curriculum Engels van de derde graad.

Ondanks de correlerende leerplandoelstellingen en eindtermen van de moderne talen hebben de vakgroepen van de verschillende talen (o. a. Engels en Frans) nog geen samenwerking opgezet. Hierdoor is over de vakken heen een gelijkgerichte visie op het talenonderricht nog niet aanwezig en wordt de aanwezige expertise niet gedeeld. Dit leidt ook tot kwaliteitsverschillen in aanbod en evaluatie binnen de pool Moderne talen.

3.1.1.4 Frans in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen (leerplan 2006/0279/005)

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen van de basisvorming in ruime en de specifieke eindtermen in voldoende mate. De leerlingen krijgen de taalkundige component voldoende geïntegreerd aangeboden. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerlingen bereiken de leerplandoelen van de basisvorming in ruime mate. Op jaarbasis zijn er weinig of geen onvoldoendes.

Het onderzoek is gericht op de realisatie van de basisvorming en het specifieke gedeelte van het vak Frans. Het onderwijs is vaardigheidsgericht en de taaltaken die door de leerplannen worden voorgeschreven, worden gerealiseerd. Het aanbod is duidelijk leerplandoelgericht, al komt dat onvoldoende tot uiting in de registratie van de behandelde inhouden en uitgevoerde activiteiten. Het leerboek vormt de kern van het aanbod maar wordt in grote mate aangevuld met ander kwaliteitsvol leermateriaal. Daardoor ontstaat een zeer gevarieerd aanbod van lees- en luisterteksten. De socioculturele component komt aan bod in samenhang met communicatieve vaardigheden. Extra muros activiteiten vormen een verrijking van het aanbod zowel voor de vaardigheden als voor de culturele component.

Het vlotte en verzorgd gebruik van de doeltaal als instructietaal en communicatiemiddel tijdens de les stimuleert de ontwikkeling van luister- en spreekvaardigheid bij de leerlingen. Deze gebruiken vlot de doeltaal. Zij bezitten omwille van een aantal factoren een hoog taalvaardigheidsniveau: een significant aantal leerlingen komt uit een taalgemengd of Franstalig milieu en de school is gelegen in een voornamelijk Franstalige omgeving. Bovendien levert de school inspanningen in de eerste en tweede graad om de taalvaardigheid Frans van de Nederlandstalige leerlingen te verhogen door lessen TVRF (taalverrijking Frans) structureel in te bouwen.

Het vaardigheidsonderwijs integreert de taalkundige component. Woordenschat en spraakkunst worden in functie van relevante communicatieve taalsituaties aangeboden en ingeoeft. Het systematisch aanleren van grammatica gebeurt voldoende functioneel.

De leerlingen bereiken de leerplandoelen met betrekking tot het specifieke gedeelte in voldoende mate. Het aanbod is gericht op de verbreding van de communicatieve vaardigheden uit de basisvorming en een verdieping van de reflectie op communicatie, taal en cultuur. De doelstellingen 'Taal als systeem' 'Taal en communicatie' komen aan bod maar worden veeleer beperkt uitgewerkt. De wijze waarop onderzoekscompetentie gerealiseerd worden, kan gelden als een voorbeeld van goede praktijk. Er is aandacht voor het formuleren van de onderzoeksvraag, voor een stappenplan en voor het proces. Hierbij wordt de OVUR-procedure gehanteerd. Toch mist de pool moderne talen de sterke profilering als wetenschapsdomein, die op basis van de eindtermen moderne vreemde talen kan waargemaakt worden. Door het accent te leggen op de verbreding van de basisvorming en minder te investeren in reflectie op taal en communicatie, krijgen de leerlingen een diffuus beeld van het wetenschapsdomein 'taal'.

Uitrusting
*ICT
 Inzet uitrusting
 Leermiddelen*

Er zijn voldoende leermiddelen beschikbaar voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. De vakgroep maakt naast het leer- en werkboek gebruik van andere leermiddelen. Vooral de Franse film neemt daarbij een prominente plaats in. Woordenboeken en naslagwerken zijn beschikbaar in de schoolbibliotheek. Er zijn voldoende Cd-spelers voorhanden. De meeste lokalen zijn uitgerust met een lerarencomputer met internetverbinding en beamer. Verder kan de vakgroep via reservatie beschikken over een computerlokaal. Toch maken de lokalen waar de lessen doorgaan veeleer een kale indruk en fungeren zij niet als een leerkrachtige omgeving.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
 Volledigheid
 Beheersingsniveau
 Transparantie*

De resultaten van de leerlingen zijn goed tot zeer goed. Er zijn weinig of geen onvoldoendes. In tegenstelling tot scholen in een Nederlandstalige context liggen de gemiddelden voor Frans enkele procenten hoger dan deze van Engels. Deze resultaten zijn voldoende onderbouwd. Alle vaardigheden worden evenwichtig zowel tijdens het schooljaar als tijdens de examens getest. Het gebruik van evaluatiefiches met heldere criteria objectificeert de toetsing van de productieve vaardigheden. Voor de onderzoeksopdracht wordt zowel proces- als productevaluatie toegepast. Er zijn ook voldoende aanzetten tot zelfevaluatie. Woordenschat en spraakkunst worden in context bevraagd. De leerlingen weten wat van hen verwacht wordt en zijn op de hoogte van de beoordelingscriteria. Een gedetailleerde lijst van toetsen dagelijks werk biedt zowel voor leerlingen als derden een duidelijk overzicht van de getoetste leerplancomponenten.

Leerbegeleiding
*Preventief
 Curatief*

De leerbegeleiding ligt volledig in handen van de individuele leraar. Eventuele verschillen in taalvaardigheid tussen leerlingen, die in eerste en tweede graad niet volledig weggewerkt zijn, worden opgevangen door differentiatie in oefeningen en opdrachten. In de lessen heerst een veilig leerklimaat, waarin leerlingen zich betrokken voelen. Het klassenmanagement is professioneel en de lessen verlopen dynamisch. Activerende werkvormen worden toegepast en leerlingen krijgen kansen om met elkaar in de doeltaal in gesprek te gaan. Er wordt rekening gehouden met specifieke onderwijsbehoeften. De leerlingen krijgen passende geïndividualiseerde begeleiding in geval van tegenvallende leerprestaties. Extra uitleg tijdens de middagpauze is vanzelfsprekend.

Deskundigheidsbevordering

Naast de formele bijeenkomsten met agenda en verslag, die driemaal per jaar plaats vinden, werkt de vakgroep Frans intensief informeel samen. Hoewel er tijdens de twee jaren, die voorafgaan aan de doorlichting, weinig bijscholingen geregistreerd staan, is in de vakgroep een grote expertise én vertrouwdsheid met de onderwijsdoelstellingen aanwezig. De vakgroep zorgt op eigen initiatief voor voldoende continuïteit bij wisseling van opdrachten en afwezigheden.

Ondanks de correlerende leerplandoelstellingen en eindtermen van de moderne talen hebben de vakgroepen van de verschillende talen (o. a. Engels en Frans) nog geen samenwerking opgezet. Hierdoor is over de vakken heen een gelijkgerichte visie op het talenonderricht nog niet aanwezig en wordt de aanwezige expertise niet gedeeld. Dit leidt in de pool moderne talen ook tot kwaliteitsverschillen in aanbod en evaluatie.

3.1.1.5 Biologie in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-wiskunde, Latijn-wiskunde, Moderne talen-wetenschappen, Wetenschappen-wiskunde (leerplannen 2006/0279/034 en 2006/0279/035)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende gerealiseerd. De infrastructuur en de uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie. De evaluatiepraktijk voldoet. Er wordt geïnvesteerd in leerbegeleiding.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De leerlingen scoren gemiddeld tot eerder zwak voor biologie. De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. Alle leerplandoelstellingen worden aangeboden. De vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen komen minder aan bod. De leerlingen leren kennis- en vaardigheidsgerichte aspecten met onvoldoende samenhang verwerken. Het aanbod is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de onderwijsdoelstellingen. Er is ook aandacht voor de verticale en horizontale samenhang.

Voor het realiseren van de specifieke eindtermen over de onderzoekscompetentie in de pool Wetenschappen kiezen de leerlingen een poolvak. De school is er zich van bewust dat op het vlak van onderzoekscompetentie voor biologie nog moet bijgestuurd worden.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Actuele leermiddelen voor de realisatie van de praktische leerplandoelen zijn aanwezig maar beperkt. De school schept financiële ruimte om de leermiddelen aan te vullen en te actualiseren. De meeste lokalen zijn uitgerust met een lerarencomputer met internetverbinding en beamer. De school beschikt over voldoende ict-uitrusting voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. Integratie van ICT-voor het inoefenen van leerstof of voor communicatie met de leerlingen zit in de opstartfase. De lessen biologie vinden plaats in een lokaal met voorzieningen zoals gevraagd door het leerplan. Het aanwezige didactisch materiaal en de schooluitrusting worden efficiënt ingezet met het oog op het bereiken van de leerplandoelstellingen.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatiepraktijk gaat voldoende na of de leerplandoelstellingen worden bereikt. De leerlingenevaluatie gaat sterker uit van de leerinhouden dan van de leerplandoelstellingen. De opgaven peilen naar kennis, inzicht en toepassingen, maar het kennisaspect overweegt. Evaluatie van experimentele vaardigheden in het kader van onderzoekend leren en leren onderzoeken is niet voldoende aantoonbaar. Attitudes worden weinig geëvalueerd. Het beheersingsniveau voldoet. De vraagstelling is ook verzorgd, gevarieerd en ingebed in voor de leerlingen herkenbare contexten. De evaluatiecriteria zijn helder en de leerlingen kennen de puntenverdeling. Toetsen en examens worden met zorg gecorrigeerd op basis van oplossingsmodellen. Voor de onderzoekscompetentie zijn de inhoudelijke criteria van de product- en procesevaluatie niet transparant.

Leerbegeleiding Het ondersteunend lesmateriaal is geïllustreerd, leerplangericht en goed gestructureerd. De opbouw van de lessen is gevarieerd en de leerlingen werken gemotiveerd mee. Leerlingactieve werkvormen en differentiatie komen weinig aan bod maar er is een positieve evolutie. Overhoringen zetten de leerlingen aan tot regelmatige studie en bereiden goed voor op de examens.
Preventief
Curatief
 De leerlingen weten wat van hen wordt verwacht en ze krijgen voldoende feedback. Leerlingen met moeilijkheden voor het vak krijgen extra lessen.

Deskundigheidsbevordering De deskundigheidsbevordering draagt voldoende bij tot het bereiken van de leerplandoelstellingen en tot een effectieve begeleiding van leerlingen. De vakgroep ziet terecht werkpunten in het nog beter afstemmen van de evaluatie op de leerplandoelstellingen, het uitbreiden van de experimentele vaardigheden bij de leerlingen en het realiseren van de onderzoekscompetenties.
Vorming
Overleg
 De betrokken leraren overleggen met de pedagogische begeleiding.

3.1.1.6 Natuurwetenschappen in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen (leerplan 2006/0279/012)

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen worden onvoldoende gerealiseerd. De evaluatiepraktijk is niet voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod De leerlingen scoren zwak voor natuurwetenschappen met in sommige klassen verschillende jaaronvoldoendes. De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in onvoldoende mate. De leerplandoelstellingen worden onvoldoende aangeboden. De leerlingen werken niet aan de leerplandoelstellingen in verband met elektromagnetisme. De vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen komen onvoldoende aan bod. Slechts twee van de zes practica worden uitgevoerd. De verplichte neutralisatie- en redoxreactie komt niet aan bod. De leerlingen verwerven deze specifieke vaardigheden niet en bereiken de gemeenschappelijke eindtermen voor wetenschappen over 'onderzoekend leren' en 'leren onderzoeken' niet.
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang
 Het evenwicht tussen het theoretisch-wetenschappelijk aanbod en het vaardigheidsgericht aanbod wordt niet gerespecteerd. Het beheersingsniveau van de aangeboden leerplandoelstellingen is goed. De leerlingen leren kennis- en vaardigheidsgerichte aspecten met onvoldoende samenhang verwerken.

Uitrusting Actuele leermiddelen voor de realisatie van de praktische leerplandoelen zijn aanwezig maar beperkt. De school schept financiële ruimte om de leermiddelen aan te vullen en te actualiseren. De meeste lokalen zijn uitgerust met een lerarencomputer met internetverbinding en beamer. De school beschikt over voldoende ICT-uitrusting voor de realisatie van de leerplandoelstellingen.
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen
 Integratie van ICT voor het inoefenen van leerstof of voor communicatie met de leerlingen zit in de opstartfase. De lessen vinden niet altijd plaats in een lokaal met voorzieningen zoals gevraagd door het leerplan. Het aanwezige didactisch materiaal en de schooluitrusting worden niet efficiënt ingezet met het oog op het bereiken van de leerplandoelstellingen.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk gaat onvoldoende na of de leerplandoelstellingen worden bereikt. Evaluatie van experimentele vaardigheden in het kader van onderzoekend leren en leren onderzoeken is niet aantoonbaar. De leerlingenevaluatie gaat sterker uit van de leerinhouden dan van de leerplandoelstellingen. De vraagstelling gebeurt niet altijd evenwichtig over de verschillende leerinhouden. Het niveau voldoet maar niet alle leerplandoelstellingen komen aan bod in de evaluatie. De opgaven peilen naar kennis, inzicht en toepassingen, maar het kennisaspect overweegt. Te weinig opgaven kaderen in relevante en actuele contexten maar sedert dit schooljaar is er een positieve evolutie. De vraagstelling is gevarieerd. De evaluatiecriteria zijn helder en de leerlingen kennen de puntenverdeling.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het ondersteunend lesmateriaal is weinig gestructureerd. Leerlingactieve werkvormen en differentiatie komen zeer weinig aan bod maar er is een positieve evolutie. De leerlingen krijgen voldoende feedback.
Deskundigheidsbevordering <i>Vorming</i> <i>Overleg</i>	De deskundigheidsbevordering draagt onvoldoende bij tot het bereiken van de leerplandoelstellingen en tot een effectieve begeleiding van leerlingen. De vakgroep ziet terecht werkpunten in het nog beter afstemmen van de evaluatie op de leerplandoelstellingen en in het uitbreiden van de experimentele vaardigheden bij de leerlingen. De betrokken leraren nemen weinig deel aan externe nascholingen en vormingen om hun deskundigheid verder te ontwikkelen. Opdrachtenwissels voor het vak natuurwetenschappen hebben het opbouwen van vakexpertise verhinderd.

3.1.1.7 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid Doelgerichtheid	De visie en planning voldoen. De visie is geënt op het opvoedingsproject. De school streeft met haar visie op VOET vooral een brede vorming van al haar leerlingen na. De inhoudelijke bijdrage van de bestaande projecten en vakken aan de VOET is vorig schooljaar in kaart gebracht in een globaal overzichtdocument. De school wil op basis van de verzamelde informatie bijsturen en aanpassen. Daarnaast hebben de VOET-medewerkers een systeem uitgewerkt om bij elk project de nagestreefde eindtermen uit de context(en), stam of leren leren te registreren volgens de inhoud van het project.
Beleid Ondersteuning	De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. Leraren organiseren extra muros-activiteiten of specifieke projecten die vakgerelateerd zijn en passen binnen de realisatie van een aantal vakoverschrijdende eindtermen. Deze worden ingepland in de jaarplanning van de school en in de maandkalenders. De communicatie over de VOET-werking verloopt via voorstelling op personeelsvergaderingen. De VOET-werking is tevens een vast item op de coördinatorenvergadering.
Beleid Doeltreffendheid	Er worden elementen van de VOET-werking geëvalueerd, maar dit gebeurt niet systematisch en leidt slechts uitzonderlijk tot bijstellingen. De VOET – medewerkers beseffen dat er meer aandacht nodig is voor de evaluatie van het organisatorische, het vakinhoudelijke, het vakoverstijgende en het rendement van de VOET- werking.

Beleid	Er zijn een aantal professionaliseringsinitiatieven, maar de breedte en effectiviteit ervan zijn beperkt.
Ontwikkeling	Voor een aantal specifieke domeinen volgde een beperkt aantal personeelsleden nascholing. In het professionaliseringsbeleid is er nog geen aandacht voor de VOET-werking.
Uitvoering	De school legt een kwantitatieve analyse voor, aangevuld met materiaal over een groot aantal eindtermen.
Lichamelijke gezondheid en veiligheid	Er zijn voornamelijk in de eerste graad projecten waarmee gericht wordt gewerkt aan de meeste eindtermen. Bij deze projecten zijn heel wat leraren betrokken. Een aantal van deze projecten wordt ook geëvalueerd en bijgestuurd. De eindtermen in verband met het inschatten van gezondheidsrisico's, komen minder gericht aan bod.
Uitvoering	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Er zijn voornamelijk in de tweede en derde graad projecten, die gericht werken naar het realiseren van deze eindtermen. De eindtermen met betrekking tot herinneringseducatie komen niet aan bod.
Socioculturele samenleving	

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de omgeving waarin wordt onderwezen en men leerlingen begeleidt. Uit haar werkwijze blijkt dat ze gebruik maakt van de analyses van deskundigen en rekening houdt met de opmerkingen van het personeel. Opgemerkte tekorten vinden we terug in de plannen die de beheersing ervan regelen. Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere zijn gepland. De uitwerking van het plan is concreet en realistisch waardoor we kunnen aannemen dat de uitvoering zal volgen. Uit de planning blijkt dat er aandacht is voor maatregelen die in afwachting van een oplossing ten gronde de situatie verbeteren en/of aantonen dat men proactief handelt. Dat leidt tot een cultuur waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op zijn niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijkt dat er slechts enkele tekorten werden vastgesteld op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting gedeeltelijk opgelost. Wat nog moet verbeteren, is in de planning voorzien en wordt in afwachting van de realisatie van de verbeteractie door de school aangepakt via organisatorische maatregelen.

Niet alle leslokalen werden tijdens de doorlichting bezocht. De vaststellingen in de documenten van deskundigen stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. Tijdens het bezoek ter plaatse viel op dat alle bezochte locaties geschikt zijn voor de organisatie van onderwijs en begeleiding, maar de aandacht voor orde door de leerlingen en de leraren in sommige lokalen is onvoldoende.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school de tekorten opspoorde en wegwerkte, de realisatie van kleinere tussentijdse oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 111 en 112)	ja
• de bijdrageregeling en afwijkingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• het evaluatiestelsel met inbegrip van de remediëringmaatregelen	ja
• de verhaalmogelijkheden tegen eindbeslissingen van klassenraden over leerlingen	ja
• studie-, orde en tuchtreglement waarbij het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisatie van de studies bevat	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen (codex so, art. 111, §3)	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 t.e.m. 110/27)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respekteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/4)	ja
Respekteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respekteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De visietekst die de school hanteert in verband met de leerbegeleiding is gegroeid vanuit de GOK-werking (gelijke onderwijskansen). Er zijn weinig formele afspraken, richtlijnen en procedures, waardoor een sterk referentiekader voor de leerbegeleiding ontbreekt. De school zet vooral in op de kleinschaligheid en de vele informele contacten die daaruit voortvloeien. De leerbegeleiding focust op de begeleiding en de opvolging van specifieke leerproblemen en -stoornissen. Wat betreft het preventieve luik van de leerbegeleiding ligt het accent op de eerste graad.

Ondersteuning In elke graad is er coördinator die de leerbegeleiding opvolgt. Samen met de directie en een CLB-medewerker vormen zij een werkgroep die aanstuurt en opvolgt. Er zijn voldoende klassenraden (portretterend, begeleidend en delibererend). De opvolging wordt eventueel aangevuld door klassenraden ad hoc en door een bijkomende screening van de leerlingenresultaten door de coördinatoren. De school heeft stappen ondernomen om per leerling, via het elektronisch platform remediëringsacties in kaart te brengen als basis voor een meer gerichte opvolging. Ook het lerarenkorps wordt aangespoord om dit mee in kaart te brengen. Dit verloopt nog met verschillende snelheden. De school heeft aandacht voor de taalachterstanden van haar specifieke leerlingenpopulatie. Ze zorgt voor een structurele remediëring door het vast inroosteren van uren taalverrijking in de eerste en tweede graad. De leerlingen kunnen gebruik maken van individuele, naschoolse studiebegeleiding verzorgd door studenten lerarenopleiding van de universiteit en hoge school. Dit project leert leerlingen om gestructureerd en ordelijk te studeren en huiswerk te maken onder leiding van een tutor.

Voor leerlingen met leer- en ontwikkelingsstoornissen zijn ondersteunende en begeleidende maatregelen uitgewerkt, zoals de zorgklas tijdens de examenperiode.

De leerbegeleiding wordt in het eerste en tweede leerjaar van de eerste graad functioneel ondersteund door het vast ingeroosterd lesuur 'leerbegeleiding' gegeven door de klasleraar, waarin de leerlingen instructies krijgen over de diverse aspecten van 'leren leren'.

Na de eerste graad gebeurt het werken aan 'leren leren' leraarafhankelijk en gebeurt de gerichte bijsturing van studievaardigheden vooral nog via bijwerkklassen.

In alle graden wordt in de meeste vakken informatie gegeven over wat leerlingen moeten kennen en kunnen via een leerstofoverzicht.

Na toetsen en exxmens wordt vaak feedback gevraagd aan leerlingen en ouders in verband met de studietijd en ontwikkelde studiehouding.

De school ondersteunt de communicatie met de leerlingen en ouders via de agenda, via overzichtelijke vak- en attituderapporten, voldoende oudercontacten en waar nodig bijkomende gerichte communicatie aan de hand van pictogrammen.

De interactie tussen leerlingen en leraren verloopt spontaan. In de school ontbreekt soms een krachtig leerklimaat door de grote slordigheid in de klaslokalen.

- Doeltreffendheid** Inzake leerbegeleiding bestaat de uitdaging voor de toekomst erin om een schoolbrede visie op leerbegeleiding te ontwikkelen en oog te hebben voor effectmeting en rendement. Binnen het ruim aantal initiatieven is dit tot op heden nog niet systematisch opgenomen. Hierdoor wordt de draagkracht van alle initiatieven onvoldoende bewaakt en de winst niet duidelijk in kaart gebracht.
- Ontwikkeling** Er zijn een aantal professionaliseringsinitiatieven, maar de breedte en effectiviteit ervan zijn beperkt. Voor een aantal specifieke domeinen volgde een beperkt aantal personeelsleden nascholing.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** De evaluatiepraktijk, zowel beleid als uitvoering, was vooral het voorbije jaar onderwerp van discussie en wordt bijgestuurd. Na de directiewissel in oktober 2013 is het evaluatiebeleid opgenomen in een prioriteitenplan. Om het geheel aan acties beheersbaar te houden heeft men deze een label gegeven: aanzet, afgewerkt, geïmplementeerd.
- De schoolleiding wil inzetten op leerplangerichte evaluatie, zodat het oriënteren en attesteren van de leerlingen op een valide basis is gestoeld. De directie en de werkgroep evaluatie verwachten in de vakgroepen overleg rond organisatorische procedures en inhoudelijke afspraken. De afspraak om in de jaarplannen een verwijzing op te nemen rond de evaluatie van de leerplandoelstellingen wordt nog niet door iedereen ingewilligd. Hier rond zijn wel enkele voorbeelden van goede praktijk in ondermeer de vakgroep Frans.
- De schoolleiding gaat ervan uit dat evaluatie deel uitmaakt van het leerproces en stuurt aan op het geven van feedback rond kennis, vaardigheden en vakgerichte attitudes. In de toetsen en de examens is de evaluatie nog overwegend kennis- en productgericht. Hierdoor genereert de evaluatie onvoldoende informatie rond de beheersing van vaardigheden en vakattitudes conform de verwachtingen in de leerplannen en de eindtermen.
- De rapporten dagelijks werk en de eindrapporten zijn helder en de resultaten in de rapporten worden afgezet op de spreiding binnen de klas. De commentaren zijn overwegend vaststellend en worden leraargebonden remediërend geformuleerd.
- De motiveringen van de attesten in de notulen en in het syntheseverslag voor de leerling verwijzen niet altijd naar alle elementen van het volledige dossier van de leerling. De klemtoon ligt overwegend op de studieresultaten. Er wordt in de notulen zelden verwezen naar de bronnen, aanwezig op school, met aanvullende elementen uit het dossier van de leerling: de studiehouding, de resultaten van de begeleidende klassenraad, het medisch dossier en de onderwijshistoriek van de leerling. Er zijn nog werkpunten om de motiveringen van de attesten in de notulen en in het syntheseverslag kwaliteitsvoller af te stemmen op de regelgeving (BVR 2002, art. 5, §1, 5, 8). Uitgestelde beslissingen zijn beperkt tot

uitzonderlijke en individuele gevallen.

De deliberatiepraktijk is op zich prospectief. De overstap of heroriëntering naar een volgend leerjaar of onderwijsvorm is echter niet altijd optimaal omdat de evaluatiepraktijk te weinig afgestemd is op de competentiegerichte verwachtingen in de leerplannen en op de motiveringsplicht van de attesten op de deliberaties. Uit verslagen en gesprekken blijkt dat deze situatie ook de professionele collegialiteit onder druk zet. De heroriëntering of overstap in de derde graad van de pool wiskunde of wetenschappen naar de pool moderne talen is voor een aantal leerlingen overwegend een negatieve studiekeuze.

Ondersteuning Om de evaluatie af te stemmen op de vigerende regelgeving heeft de werkgroep een soort vademecum opgesteld waarin de aanpak van de evaluatiepraktijk, inclusief de deliberatiepraktijk wordt beschreven. Dit is een voorbeeld van goede praktijk. Er was een studiedag rond communicatie met ouders. Er komt dit schooljaar een pedagogische studiedag rond motiveren en formuleren van rapportcommentaren.

Voor elke leerling die op het semestertotaal minder dan 40% van de punten behaalt, wordt een vakrapport opgesteld. Deze vakrapporten bieden veel ondersteuning en inzicht voor de leerling en de ouders. Deze rapporten missen echter voldoende gelijkgerichtheid om maximaal te kunnen renderen. Sommige leraren geven de leerlingen een gedetailleerde analyse van het Kerstexamen: inhoudelijke bespreking van elk onderdeel, aangevuld met aandachtspunten of werkpunten voor de leerling in het volgende semester. Andere geven de leerlingen de mogelijkheid om zelf te reflecteren over de verwachte en de behaalde resultaten zoals geëist in de eindtermen leren leren rond 'opvattingen over leren' en 'regulering van het leerproces'.

Leerlingen die recht hebben op STICORDI-maatregelen, maken hun examens in een zorgklas en krijgen meer werktijd.

Er zijn nog groeimogelijkheden om de vakgroepwerking aan te wenden als hefboom voor het intern overleg over de competentiegerichte invulling van de evaluatiepraktijk zoals verwacht in de leerplannen, de bijsturing of borging van de onderwijspraktijk op basis van de evaluatieresultaten, de inhoudelijke analyses en de zelfevaluatie van de leerlingen.

Doeltreffendheid De school verzamelt gegevens over haar evaluatiepraktijk (leerprestaties, attestering, clausuleringen, uitgestelde beslissingen, vakantietaken) en de resultaten van de leerlingen in het vervolgonderwijs. De analyses beperken zich overwegend tot een statistische verwerking. Op vakniveau leiden de analyses zelden tot een bijsturing van de onderwijspraktijk.

Voor elementen zoals representativiteit, validiteit, betrouwbaarheid en transparantie en het gebruik van evaluatievormen vertrouwt het beleid op de professionaliteit van de leraren/vakgroepen. Door het ontbreken van een gerichte opvolging zet dit vertrouwen een rem op een kwalitatieve en gelijkgerichte invulling van de evaluatiepraktijk in een aantal vakken. De beginnende leraren moeten hun examenopgaven ter controle aan de directie geven.

De school besteedt ook aandacht aan de evaluatie van ook niet-cognitieve aspecten en vertaalt de resultaten hiervan twee keer per jaar in een woordrapport voor attitudes.

Sommige vakken doen mee aan externe peilingen en de resultaten worden in sommige vakken vergeleken met de resultaten voor het vak op school. Om een idee te krijgen van de beginsituatie voor taal en wiskunde organiseert de school in het eerste leerjaar van de eerste graad diataal-testen en diawis-testen met de ondersteuning van BROSO.

Ontwikkeling De school is bezig om het evaluatiebeleid en ook de evaluatiepraktijk op een gefaseerde wijze (graad per graad) te hertekenen. Een werkgroep evaluatie heeft de nadelen voor de leerlingen van het oude systeem geïnventariseerd. Ze heeft een aantal doelstellingen vertaald in concrete acties om de nadelen om te buigen in voordelen voor de leerlingen. Het geheel is gedetailleerd en transparant gecommuniceerd met alle betrokkenen. De school kiest voor een geleidelijke evolutie van permanente evaluatie en een korte examenperiode in de eerste graad naar gegroepeerde evaluatie in een langere examenperiode in de derde graad. In de eerste graad is de nieuwe aanpak geïmplementeerd vanaf september 2013. Volgend schooljaar is de tweede graad aan de beurt. Er werden een aantal initiatieven genomen op vlak van professionalisering, vooral door de leden van de werkgroep evaluatie.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap In de periode na de vorige doorlichting waren er interne meningsverschillen, vooral tussen het beleid en een aantal uitvoerders. Dit verklaart de drie directiewissels sinds 2008. De afgelopen jaren is, met vallen en opstaan, de meeste energie gegaan naar het herstel van een positief werkklimaat. Stilaan is men erin geslaagd om de samenhangendheid te bevorderen en het vertrouwen in het beleid te herwinnen. Er is nog een weg te gaan, maar er heerst opnieuw voldoende rust, ruimte en redelijkheid om met alle betrokkenen op een constructieve wijze te werken aan schoolverbetering en onderwijsvernieuwing. Om deze reden kan er nu pas een start gemaakt worden van een daadwerkelijk pedagogisch beleid met aandacht voor continuïteit en draagvlak. Het huidige beleid krijgt vorm en inhoud via de verschillende overlegorganen zoals het coördinatieteam, de personeelsraad, de schoolraad, de directieraad, het ouderteam, de leerlingenraad, het lokaal onderhandelingscomité en het comité preventie en bescherming op het werk. Aanvullend hecht de school veel belang aan de vakgroepwerking als katalysator voor de pedagogische en didactische vertaling van het beleid. De directie heeft maandelijks overleg met de andere directies van de scholengemeenschap via het 'college van directies'. Het materieel beleid wordt mede bepaald door het schoolbestuur. Door de directiewissels van de laatste jaren is de beleidsvisie op lange termijn niet sterk ontwikkeld maar aan de noden op korte termijn is steeds voldaan. Het ICT-beleid is de voorbije jaren onvoldoende afgestemd op een ICT-integratie conform de eisen in de eindtermen of leerplannen. De grootste uitdaging voor de school is het streven naar een professionele collegialiteit en gelijkgerichtheid met als referentiekaders de basiscompetenties van de leraar, de leerplannen, het pedagogisch project en de schoolafspraken.

Visieontwikkeling De voorbije jaren is er (te)veel fragmentarisch gewerkt zonder een gedragen visie en de bijhorende beleidsplannen en actieplannen. De school heeft recent stappen gezet om een visie te formuleren voor een aantal domeinen. De vertaling in beleidsplannen en actieplannen is groeiende. Op basis van ondermeer een sterkte-zwakke analyse en de werkpunten in het vorige doorlichtingsverslag heeft de huidige directie een aantal prioritaire doelstellingen geformuleerd om dit schooljaar het welbevinden van het personeel verder te verbeteren en het dalende leerlingenaantal te stoppen. Op lange termijn wil de school de werkpunten in het actieplan prioriteren in samenwerking met het personeel en de leerlingen. Omdat alles nog in een beginstadium is, kon de doeltreffendheid nog niet nagegaan worden. De school is minder bezig geweest met visieontwikkeling op het vlak van leerplanrealisatie en de aanpak van de leerprocessen op vakniveau. Hierdoor kennen de preventieve leerbegeleiding en de procesgerichte evaluatie nog onvoldoende rendement.

- Besluitvorming** De school organiseert een viertal personeelsvergaderingen per jaar. Deze worden voorbereid in samenwerking met de coördinatoren. Op personeelsvergaderingen wordt indien nodig tijd gereserveerd voor de bespreking van thema's onder leiding van de betrokken werkgroepen. Er zijn drie formele vakvergaderingen. De doelen van de vakvergadering zijn uitgeschreven in het schoolwerkplan. De directie verwacht dat vakvergaderingen steeds eindigen met een duidelijke besluitvorming: wie, wat, wanneer, waar en hoe.
- Er zijn vakgroepverantwoordelijken en coördinatoren voor het pedagogische beleid, het GOK-beleid, het talenbeleid, het ICT-beleid, het sportbeleid en cultuurbeleid, het gezondheidsbeleid en het onthaal en de begeleiding van nieuwe personeelsleden. Er wordt gecommuniceerd via verschillende kanalen. De coördinatoren en de vakbondsafgevaardigden spelen hierbij een stimulerende rol.
- In de maandelijkse vergaderingen met de directies, de voorzitter en de afgevaardigden van de Raad van bestuur worden besluiten genomen rond de algemene schoolwerking.
- Kwaliteitszorg** De wijze waarop de school recentelijk, onder impuls van de pas gestarte directie, haar taak als eerste verantwoordelijke voor de kwaliteitsbewaking opneemt, is een voorbeeld van goede praktijk. Met het kwaliteitsdecreet als referentiekader en een sterkte-zwakte analyse als uitgangspunt werkt de school aan een prioriteitenplan. De implementatiefase en de opvolging zijn de volgende stappen. Ondanks enkele kwaliteitsvolle initiatieven (bevragingen, externe evaluaties, samenwerking begeleidingsdiensten en lerarenopleidingen) is er nog een weg te gaan om kwaliteitsbewaking in te vullen conform het kwaliteitsdecreet: acties met een cyclisch karakter die vertrekken vanuit een duidelijke visie gekoppeld aan een beleidsplan, actiepunten en kwaliteitscontroles. Dit leidt in sommige onderwijsprocessen tot verschillende snelheden en leraargebonden kwaliteitsverschillen in de uitvoering.
- Talenbeleid** De school wordt sinds een aantal jaren geconfronteerd met een stijgende taalheterogeniteit. Op leerlingenniveau zijn in het verleden een aantal acties genomen. De beginsituatie van de leerlingen, die instromen in eerste graad, wordt in kaart gebracht via gestandaardiseerde en eigen ontwikkelde testen. Op basis daarvan krijgen Franstalige leerlingen of leerlingen uit taalgemengde gezinnen taalverrijking Nederlands structureel aangeboden. Een systematisch en gestructureerd talenbeleid op schoolniveau is opgestart in 2012 – 2013 met ondersteuning van BROSO (Brussels ondersteuningscentrum voor secundair onderwijs). De start werd gebaseerd op een grondige dataverzameling, met ondermeer een docentenenquête in juni 2013. Daaruit bleek dat de leraren een grote nood hadden aan informatiedoorstroming over de talige situatie van de leerlingen en professionalisering om daar mee om te gaan. De school neemt deze uitdagingen op in het doelstellingen- en actieplan van 2013-2014 en kent daarbij een belangrijke rol toe aan de vakgroepen. Het talenbeleidsplan blijft beperkt tot 2013-2014: een langetermijnvisie is nog niet opgesteld. Gezien de recente opstart is het niet nog mogelijk om de effecten van het talenbeleidsplan na te gaan.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De wijze waarop de onderwijsinstelling tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne opspoot en beheerst.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De openheid naar alle leerlingen en de aandacht voor diversiteit.
- De psycho-sociale ondersteuning van de leerlingen.
- De ontwikkelingsdynamiek rond het evaluatiebeleid.
- Het overwegend geëngageerde, professionele lerarenteam.
- De deelname aan externe evaluaties.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het ombuigen van een gespannen schoolsfeer naar een schoolwerking die steunt op rust, ruimte en redelijkheid.
- De aanzet tot prioritering en fasering van de operationele doelen in functie van de noden van de school.
- De toegankelijkheid van het beleid.
- De ondersteuning van het beleid door de graadcoördinatoren.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplangerichtheid en de competentiegerichte uitwerking van de leerplanrealisatie en de evaluatie hiervan.
- Het doelgericht nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen op het niveau van de vakken.
- De gelijkgerichte aanpak van de eindtermen rond de onderzoekscompetentie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het streven naar een professionele collegialiteit en gelijkgerichtheid met als referentiekaders de basiscompetentie van de leraar, de leerplannen, het pedagogisch project en de schoolafspraken.
- De deskundigheidsbevordering op algemeen pedagogisch vlak en de multiplicatie ervan.
- De bewaking van het evenwicht tussen opleiding, opvoeding en leezorg bij het vormingsproces.
- De structurele aanpak van de leerbegeleiding.
- De aandacht voor de schooltaal Nederlands in en buiten de lessen.
- De responsabilisering van leerlingen en leraren om zorg te dragen voor een ordelijke leer- en werkomgeving.
- De configuratie van het computerpark en de ICT-integratie conform de verwachtingen in de leerplannen.
- De kwaliteit van de motivering van de B- en C-attesten conform de regelgeving

Wat betreft het algemeen beleid

- De implementatie en opvolging van de beleidsprioriteiten op vakkenniveau.
- Het nastreven van de gezamenlijke doelgerichtheid.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van de leerplandoelstellingen voor Engels in de derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn moderne talen en Moderne talen wetenschappen (wordt opgevolgd).
- De realisatie van de leerplandoelstellingen voor natuurwetenschappen in de derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen en Latijn moderne talen (wordt opgevolgd).
- De realisatie van de leerplandoelstellingen voor wiskunde in de eerste graad en in de tweede graad in de studierichtingen economie, Latijn en wetenschappen (wordt opgevolgd).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
- omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	wiskunde	
Graad 1 Latijn	wiskunde	
Graad 1 Moderne wetenschappen	wiskunde	
Graad 2 ASO Economie	wiskunde	
Graad 2 ASO Latijn	wiskunde	
Graad 2 ASO Wetenschappen	wiskunde	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	Engels, natuurwetenschappen	Engels
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	Engels, natuurwetenschappen	Engels
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	Engels	Engels

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **10-01-2017** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jos Vermijl de inspecteur-verslaggever	Sabine Verheyden de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	